

دغدغه‌های صادرکنندگان محصولات کشاورزی گیلان برای حضور در بازار اوراسیا

صادرات ۵۳ میلیون دلار تولیدات کشاورزی در سه ماه نخست امسال از آستارا، نشانگر ظرفیت بالای فعالان اقتصادی گیلان برای داد و ستد در بازار بزرگ اوراسیاست اما جهت رونق و ارزآوری افزون‌تر، باید مانع‌زدایی و رفع نگرانی‌های صادرکنندگان و بازرگانان جدی گرفته شود.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از ایرنا؛ محصولات کشاورزی بخش مهمی از صادرات کشور را تشکیل می‌دهد و گیلان نه به خاطر تولیدات کشاورزی داخل استان، بلکه به دلیل صادرات محصولات کشاورزی برخی استان‌های دیگر از مرزهای آن، از اهمیت زیادی برخوردار است و شناسایی دقیق موانع صادرات بخش کشاورزی و برداشتن آنها از پیش پای صادرکنندگان و بازرگانان گیلانی می‌تواند سبب تسهیل و تسریع عرضه تولیدات کشاورزی کشورمان به بازارهای منطقه نظیر اتحادیه اقتصادی اوراسیا باشد.

دغدغه‌های صادرکنندگان میوه و تره بار

خانم رحمانی از صادرکنندگان و بازرگانان فعال تولیدات کشاورزی در

آستارا می گوید: اقتصاد مرزی در این شهرستان به حدی اهمیت دارد که امرار معاش و درآمد بیش از ۱۰ هزار خانوار این شهرستان و حومه، به طور مستقیم یا غیرمستقیم به صادرات، واردات و ترانزیت مرزی مربوط می شود و در سال جهش تولید، پشتیبانی ها و مانع زدایی ها انتظار داریم موانع برداشته شود نه اینکه افزایش یابد.

او افزود: این روزها بانک مرکزی از یک طرف اداره کل اقتصاد و دارایی و امور مالیاتی از سوی دیگر به ما فشار وارد می کنند و در این شرایط از گمرک انتظار داریم حداقل بستر صادرات را بیشتر هموار کند و موانع را از پیش پای تجار بردارد تا سهم قابل توجهی از بازار اوراسیا داشته باشیم.

کریم خانی صادرکننده میوه و تره بار نیز عمر مفید این تولیدات را ۲ تا چهار هفته اعلام می کند و معتقد است که گمرک باید در کنار عمل به رویه ها و مقررات خود، عمر بار و کالاهای ما را نیز مدنظر داشته باشد و ما را آنقدر معطل نکند که محصولات دچار فساد شود.

وی با اشاره به تقاضای زیاد بازار روسیه به بادمجان، تصریح می کند: عمر مفید بادمجان از لحظه چیده شدن در جیرفت و یزد و شهرهای اصفهان تا رسیدن به بازار حدود ۱۴ روز است اما بار ما هشت تا ۱۰ روز در گمرک و مرز آستارا معطل می شود و چند روز در مسیر روسیه معطل می ماند و دچار افت کیفیت می شود و حداقل انتظار داریم از گمرکات زود ترخیص شویم.

وی گفت: با توجه به پیوستن ایران به بازار بزرگ اوراسیا، گرفتن برگه سلامت و قرنطینه برای محصولات کشاورزی صادراتی ضروری است اما در شهرهایی که نام بردم کلینیک های گیاه پزشکی فعال نیستند و وقتی ما بار را از آن شهرهای مبدا به آستارا حمل می کنیم، در آستارا کلینیک های گیاه پزشکی بعد از بازدید اعلام می کنند که بار از اول فاسد بوده است و باید عودت داده شود.

او پیشنهاد داد کلینیک های گیاه پزشکی در شهرهای مبدا بار فعال شوند تا محصولات کشاورزی با اطمینان نسبت به کیفیت و سلامت، به سوی آستارا و مرز حمل شود و کلینیک های آستارا نیز با بازرسی و بازدید نهایی، سلامت بار را تایید و مجوز صادرات را ارائه کنند.

وی ادامه داد: روسیه بعضی محصولات را به واسطه نوع کودی که برای رشد و تولید آنها بکار رفته است قبول نمی کند و ما بازرگانان در این خصوص تخصص نداریم و به عنوان صادرکننده بار به علت عودت

محصولات، دچار ضرر و زیان می شویم و به نظر می رسد باید از ناحیه ادارات جهاد کشاورزی به نوع و میزان کود مصرفی در مزارع بیشتر نظارت شود و آموزش های فنی لازم به تولیدکنندگان داده شود.

تقی پور دیگر صادرکننده نیز می گوید: گمرک و مرز آستارا ظرفیت گذر همزمان چند کامیون بار را ندارد و این نقیصه سبب معطلی صادرات می شود و محصولات کشاورزی در معرض خطر فساد و افت کیفیت قرار می گیرند و همچنین اغلب کلینیک های گیاه پزشکی آستارا بسته یا تعطیل شده اند و از مسئولان تقاضا داریم آنها را دایر کنند.

مدیر یک شرکت تجاری بازرگانی هم با اشاره به کمرنگ شدن اعتبار و صداقت در بازار معاملات، اظهار کرد: الان بار را به چک نمی دهند و گاهی هر محموله ما یک میلیارد تومان ارزش دارد و اغلب اوقات باید ابتدا پول در حساب گلخانه دار یا سردخانه دار بخواهد تا بار را تحویل بدهند.

او ادامه داد: با این شرایط بعد از گذشت چند روز از حمل بار از شهر مبدا وقتی به گمرک آستارا می رسیم، کلینیک نباتی یا گیاه پزشکی به محض بررسی و معاینه بار ادعا می کند محموله فاسد است و امکان صادرات ندارد و ما متضرر می شویم و چاره کار فقط بررسی و صدور برگه سلامت و بهداشت در مبدا بار است.

صادرات ۵۳ میلیون دلار محصول کشاورزی و ضرورت برندسازی و بسته بندی مطلوب

شهرستان مرزی آستارا در منتهی الیه غرب گیلان به واسطه داشتن سه مرز زمینی، دریایی و ریلی با جمهوری آذربایجان از مبادی مهم تجارت و ترانزیت خارجی است و بنا بر اعلام سازمان صنعت، معدن و تجارت گیلان ۸۰ درصد صادرات استان از مرزهای آستارا صورت می گیرد.

جهاد کشاورزی آستارا اعلام کرده است که در سه ماه نخست امسال ۱۸۱ هزار و ۱۷۵ تن محصول کشاورزی نظیر کیوی، پیاز، خربزه، فلفل، گوجه فرنگی، سیب زمینی، کشمش، کلم، سیب، سبزی، انگور، هندوانه، گیلاس، لیمو ترش، چای، خرما و پسته به ارزش ۵۳ میلیون دلار از مرز این شهرستان صادر و برای تضمین سلامت غذایی این تولیدات، ۹ هزار و ۱۴۶ فقره گواهی بهداشتی ارائه شده است.

ساسان کارجویان مدیر جهاد کشاورزی آستارا تصریح کرده که در سال جاری ۵۴ هزار و ۳۹۶ تن کالا و محصول شامل تخته، سبوس، موز و ارزن از کشورهای خارجی و از مرز آستارا وارد ایران شده و بر حمل و نقل ۹ هزار و ۶۷۳ تن محصول کشاورزی نیز نظارت بهداشتی شده است.

گلوگاه صادراتی گیلان در آستارا به قدری مهم است که به گفته نماینده مردم آستارا در مجلس شورای اسلامی نگاه به صادرات از این شهرستان باید فرا استانی و ملی باشد و برای توسعه زیرساخت و بسترهای تسهیل صادرات آن، تلاش های بیشتری صورت گیرد.

غلامرضا مرحبا با اعلام اینکه ۱۰۰ درصد صادرات محصولات کشاورزی از آستارا از طریق ناوگان یخچال دار انجام می شود، می گوید: هر محصول و کالای صادراتی نشانگر شان ایران در مجامع بین المللی است و ظرافت و دقت در بسته بندی محصولات باید جدی گرفته شود.

سعید میرقربانی سرپرست فرمانداری آستارا نیز اعلام کرده که کشورهای مقصد محصولات کشاورزی، نسبت به بهداشت و سلامت آنها سختگیر و حساس هستند و باید گواهی بهداشت این قبیل محصولات، قبل از صادرات و طبق قانون و با رعایت کامل موازین بهداشتی صادر شود.

او تاکید کرده صادرکنندگان به رعایت سلامت و بهداشت محموله صادراتی خود مکلف باشند تا هیچگونه بار ترانزیتی، از کشور مقصد به دلیل رعایت نشدن موارد بهداشتی برگشت داده نشود.

مانع زدایی از صادرات کشاورزی با تدوین دستورالعمل

هر چند مسئولان برای صادرات کشاورزی مقررات لازم را اعمال می کنند اما در مقابل مشکلات و موانع این قبیل صادرات ساکت ننشسته اند و در پی تدبیر برای رفع آنها هستند و در این راستا معاون قرنطینه و بهداشت گیاهی سازمان حفظ نباتات کشور، رعایت شرایط کشورهای مقصد را از الزامات صادرات محصولات کشاورزی دانسته و از در حال تدوین بودن دستورالعمل تسهیل و تسریع صادرات برای رفع دغدغه های صادرکنندگان خبر داده است.

مهدی قائمیان چندی پیش در دیدار با صادرکنندگان در آستارا گفت: دستورالعمل سهولت و تداوم صادرات، با بهره گیری از نظرها و تجارب صادرکنندگان تدوین می شود و بعد از تصویب در شورای عالی صادرات، اجرا خواهد شد و اطلاعات محل نگهداری و بسته بندی محصولات در گواهی بهداشتی آنها درج و در قالب اسناد بین المللی به کشورهای مقصد ارسال خواهد شد.

وی با اشاره به اهمیت پایش بهداشتی محصولات کشاورزی در مراحل کاشت، داشت و برداشت، افزود: قرنطینه نباتی کشور از مهم ترین ارکان صادرات کشاورزی است و الزامات آن باید به درستی رعایت شود.

وی برندسازی و ارتقای امنیت غذایی محصولات کشاورزی را به منظور دستیابی به بازارهای جدید خواستار شد و آستارا را از شهرهای مهم صادرات به کشورهای اوراسیا و حاشیه دریای خزر اعلام کرد.

معاون قرنطینه و بهداشت گیاهی سازمان حفظ نباتات کشور، استقرار کلینیک های گیاه پزشکی در محل بسته بندی و انبار محصولات را برای نظارت های بهداشتی ضروری دانست تا صادرکنندگان با اطمینان خاطر از کیفیت محصولات، در مسیر صادرات نگرانی نداشته باشند.

بازار بزرگ اوراسیا و ضرورت تکمیل کریدور شمال - جنوب

موانع و مصائب صادرات کشاورزی، فقط به گیرهای بهداشت و سلامت محصولات محدود نمی شود، بلکه تکمیل نشدن راهگذر ریلی شمال - جنوب نیز مانعی برای گذر قطارهای صادرات است و متأسفانه این نقیصه سبب کوتاهی دست تجار و فعالان اقتصادی از بازار بزرگ و پر منفعت اوراسیا می شود.

اتحادیه اقتصادی اوراسیا در آبان ماه سال ۱۳۹۸ میان ایران و کشورهای عضو در قالب همگرایی و همکاری منطقه ای و با هدف آزادسازی و تسهیل تجارت کالا و ارتباطات و افزایش همکاری ها بصورت توافقنامه ای سه ساله (تا آبان ماه ۱۴۰۱) به امضاء رسید.

طبق توافقات اتحادیه اوراسیا امتیازاتی برای صادرات ۵۰۲ ردیف کالا و امتیاز ۳۶۰ ردیف کالای وارداتی برای ایران منظور شده و بخشی

از امتیازات شامل آبریان، لبنیات، گل، میوه و صیفی جات، شیرینی و شکلات، کنسروها، آبمیوه و کمپوت، مواد اولیه و حلال ها و رقیق کننده ها و رزین ها و امتیازات اعطایی ایران به کشورهای اوراسیا انواع گوشت قرمز، آبریان، حبوبات، چای، دانه های روغنی و غلات، روغن خام، آبهای معدنی و گاز دار و طعم دار، انواع کنجاله، مواد صنعتی، و انواع شوینده ها، کاغذ و کاغذ روزنامه و محصولات دیگر است.

هر چند تحریم های ناجوانمردانه آمریکا انگیزه ایرانیان را برای ایستادگی در برابر زیاده خواهی دشمن سلب نکرده اما ضربه و زیان تحریم ها بر توسعه بسترهای صادرات، امری آشکار است و به نحوی که رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه نیز بر این امر صحت گذاشته است.

هادی تیزهوش تابان گفته که بدلیل تحریم ها و تکمیل نشدن برخی زیرساخت های لازم برای بهره گیری از مسیرهای ریلی رشت - کاسپین و رشت - آستارا، تاکنون نتوانسته ایم از این ظرفیت بهره لازم را به دست آوریم.

رئیس اتاق بازرگانی ایران و روسیه عضویت در اوراسیا را برای کشورمان مثبت ارزیابی و تصریح کرده طی مدت الحاق به اوراسیا از حذف بخشی از تعرفه ها بهره گرفتیم اما برخی مشکلات مانع بهره گیری کامل از آن شد.

تیزهوش تابان یادآور شده که روسیه وارد کننده بزرگ مواد غذایی و محصولات کشاورزی است اما از ۵۰۰ میلیون دلار واردات آن، سهم ما ۶۷ میلیارد دلار معادل ۲۲ صدم درصد بوده است و با تکمیل کریدور شمال- جنوب (نوستراک) می توانیم در ترانزیت کالا تحول بزرگی ایجاد کنیم و البته، کشتیرانی نیز باید منضبط و پروازها برای حمل و نقل هوایی هم باید برقرار شود.

وی یکی از مهمترین مشکلات را بازنگشتن ارز حاصل از صادرات اعلام کرده و گفته است که نمی توانیم ارز حاصل از صادرات را به ایران بازگردانیم و حتی در دوره شیوع کرونا که برخلاف بسیاری از کشورها مرزهای ما به طرف روسیه باز بود، مشکل بازگشت ارز را داشتیم.

با علم به وجود موانع صادرات که از زبان بازرگانان و مسئولان عنوان شد، به نظر می رسد بتوان با درک صحیح از دغدغه تجار و تحقق

شرایط تسهیل صادرات برای آنها، رفع بروکراسی اداری و اصلاح
بخشنامه های متعدد حوزه اقتصاد و صادرات، توسعه و تحکیم روابط
بازرگانان و ارائه آموزش های اقتصادی منطبق بر شرایط روز
بازارهای جهانی، بهره مندی از ظرفیت سرای تجاری ایرانیان در
آستاراخان جمهوری آذربایجان، برگزاری همایش های مجازی برای اتاق
های بازرگانی کشورهای حاشیه دریای خزر و در نهایت با تکمیل
کریدور ریلی شمال - جنوب در دولت سیزدهم موانع صادرات و ترانزیت
خارجی را رفع کرد و مسیر ارزآوری سربازان اقتصادی میهن را هموار
ساخت.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: ایرنا